

عنوان مقاله:

تحلیل روایت چگونگی بازنمایی خانواده در سینمای بعد از انقلاب اسلامی ایران

محل انتشار:

مجله جامعه شناسی ایران، دوره 16، شماره 4 (سال: 1394)

تعداد صفحات اصل مقاله: 23

نویسنده:

احسان آقابابایی - استادیار گروه علوم اجتماعی، دانشکده ادبیات و علوم انسانی، اصفهان

خلاصه مقاله:

خانواده، یکی از مهمترین نهادهای اجتماعی است که در فیلمهای سینمایی نیز نمود تصویری دارد. هدف مقاله حاضر این است که چگونگی بازنمایی خانواده در سینمای بعد از انقلاب اسلامی را بر اساس عناصر روایی تحلیل کند و ارتباط آن را با گفتمانهای سیاسی-اجتماعی دهه‌های ۱۳۶۰، ۱۳۷۰ و ۱۳۸۰ تفسیر نماید. برای نیل به هدف فوق، نظریه‌ی گفتمان لاکلاو و موف و نظریه‌ی کنش متقابل به عنوان چارچوب مفهومی برای شناسایی ابعاد گفتمانی مورد استفاده قرار گرفته و مفاهیمی از تحلیل روایت به عنوان چارچوب روشی اقتباس شده است. حجم نمونه شامل ۲۴ فیلم ساخته شده بعد از انقلاب اسلامی است که به شیوه «نمونه‌گیری موارد حاد» گزینش و نتایج بعد از تضمین اعتبار، گزارش نویسی شده‌اند. نتایج در سطح گفتمان نشان می‌دهند که گفتمان فیلمها با گفتمان سیاسی-اجتماعی در هر دهه هم پوشانی دارند. بدین معنا که ساختار پیرنگ در روایت فیلمها به گونهای سامان یافته‌اند که ابعاد گفتمانی هر دهه را در بازنمود انسجام، دوام و واپاشی خانواده در نظر گرفته‌اند. در سطح بازنمایی داستان نیز، با حرکت از دهه ۱۳۶۰ به دهه ۱۳۷۰ و سپس دهه ۱۳۸۰ از میزان کنشهای پرخاشگرایانه میان اعضای خانواده کاسته شده و کنشهای فاقد محبت جای آن را گرفته است و به سمت اواخر دهه‌ی ۱۳۸۰ کنشهای جدلی و همراه با سوءظن بین زن و مرد در خانواده نمود یافته است.

کلمات کلیدی:

پی‌رنگ، رخداد، کنش، گفتمان فیلم، گفتمان سیاسی-اجتماعی

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1659541>

